

naar i tredie Stykke af § 19 Gymnastikundervisningen i Kommuneskolen lægges udenfor den egentlige Skoletid, forekommer det mig, at være en Mærkelighed, at man ikke gjør det Samme ved Kjøbstadskolerne, de skulle have Gymnastikundervisningen ind under de 24 ugentlige Timer, men Landsbytskolen skal have 24 Timer og desuden Gymnastikundervisningen. Jeg skjønner, ikke, hvorfor man ikke lige saa godt kan tage Gymnastiktimerne med og sige: saa mange Timer skulle I have. Der er en anden Bemærkning, som jeg lægger megen Vægt paa, og det er, at man har inddraget Tanken om Husflidsarbeidet og Undervisningen deri i Almueskolen. Hele denne Husflidsfag er jo bleven en Modesag, jeg har selv tidligere udtalt mig inod den i dette Thing, og jeg skal gjøre det Samme i Dag. For mig er det dog ikke Hovedsagen, at det i og for sig er en Modesag, som jeg ikke tror, at man gjør vel i at kaste sig ind i med Magt. Men jeg skal tillade mig at gjøre opmærksom paa, at, skal Gymnastikken ligge udenfor den egentlige Undervisning, skal fremdeles Husflidsundervisningen ligge udenfor den egentlige Undervisning, skal endelig Haandarbeidet med Pigerne ligge udenfor, og dernæst Skolen deles paa samme Maade, som den ærede Minister her tænker den delt, altsaa Undervisningen fordeles med to Timer daglig for ældste Klasse om Sommeren og tre Timer om Vinteren, og den samme Lærer tænkes at udføre dette Arbejde, saa vil jeg rigtignok sige til det ærede Medlem fra Kolbing, at her er ikke Tale om at lette Arbeidet for ærede Skolelærere, men om at lægge en Byrde paa dem, som man ikke selv kan eller vil bære (Verg: Det er en Misforstaaelse!). Det er ingen Misforstaaelse. Det ærede Medlem gik ud fra, at der skulde være to Lærere, een til ældste og een til yngste Klasse; men det ligger ikke i Lovforslaget, i Lovforslaget ligger aabenbart den Tendens eller den Hensigt, saa vidt jeg kan skjønne, at det skal være den samme Lærer, som skal udføre det Hele. (Verg: Selvfølgelig!). Ja! selvfølgelig, naar det ikke gaar ud over det Antal Børn, som Ministeren har villet begrænse Klasserne til, skal det være den samme Lærer, men da ville alle disse Timer, med Undtagelse af Haandgjerningstimerne for Pigebørnene, komme til at paahvile Læreren, og det vil blive daglig og ikke blive en forkortet Undervisning, men en betydelig forlængel i Sammenligning med, hvad den nu er. Vil man endvidere tænke paa, at den samme Lærer skulde være virksom i Fortættelses-skolen — og jeg kan ikke tro Andet, end at den ærede Minister har tænkt derpaa — da forekommer det mig, at det bliver et endnu mere overvældende Arbejde, som man tænker sig, at en enkelt Mand kan gjøre, og det ovenikjøbet gennem et helt Liv. Her ser man jo Lærere i Kjøbenhavn, som ere Timelærere, og som arbejde 8—10 Timer om Dagen, slide

sig selv op i Løbet af 5—6 Aar; men man gjør Regning paa, at en Lærer paa Landet kan gjøre et lignende Arbejde hele Livet igjennem, uden at slide sig op. Jeg tror, at man er meget paa Bidsfor i den Henseende; men det skulde være mig hjært, om jeg skulde tage fejl, og hvis den ærede Minister vil forklare det anderledes, skal jeg med stor Tilfredshed tage mod Belæring i saa Henseende. — Et andet Forhold kan jeg heller ikke godt undgaa at nævne, thi det er ogsaa et af de Forhold, hvor det forekommer mig, at man vil lægge en ny Sten til de Byrder, som man allerede har lagt paa Befolkningens Skuldre. Man vil i § 20 etablere en Ret for Kommunernes Bestyrelse til at sende Børnene hen i andre Kommuners Skoler, Bestyrelsen skal have Ret til — selvfølgelig dog indenfor en vis Begrænsning, men denne Begrænsning er i mine Dine langt fra at være tilstrækkelig — under visse Omstændigheder at tvinge Børnene i en Kommune til at gaa hen til en vis bestemt Lærer i en anden Kommune. Man vil let se, at, naar man tager Slutningen af § 2 med, som ubeløfter Forældrene fra at tage 12-aars Børn ud af Skolerne uden Skolekommissionens Indvilligelse, kan man gjøre dette til et fuldstændigt Tyranni, saa at Skolekommissionen kan bevirke, at Folk komme til at sende deres Børn hen til en Lærer, som de i ingen Henseende tror at kunne være tjente med, og som de i alt Væsentligt ere i Uoverensstemmelse med, som de have Mistillid til, og som de fra deres private Standpunkt anse det for i højeste Grad uforsvarligt at sende deres Børn til. Det er jo ikke sagt, at Kommunalbestyrelsen har den samme Opfattelse af disse Forhold, som Forældrene have. Og saa dette hører til de Punkter, som jeg tror aldeles maa omformes eller ubelades. — Ja, jeg har maaste i større Grad, end jeg burde, lagt Beslag paa Thingets Opmærksomhed, og jeg skal derfor nu lade det bero derved, skjøndt der er en hel Del andre Betragtninger, som ikke paa nogen Maade ere Sagen uvedkommende. Der er f. Ex. hele Spørgsmaalet om Skoleinspektører og Skoledirektioner og Alt, hvad der hænger sammen med Tilsynet. Jeg skal i den Henseende kun gjøre den korte Tilføjelse til, hvad jeg allerede har sagt, at jeg anser Staten for fuldt berettiget, ja endoglaa for forpligtet til at søre Tilsyn med, hvad der undervises i, og hvorledes der undervises i Landet; men jeg anser Staten for at have den samme Forpligtelse overfor den private Undervisning som overfor det, man nu kalder den offentlige eller Kommune-Undervisningen. Det forekommer mig, at det er fuldkommen i sin Orden, at Staten har Tilsyn med, hvad der foregaar i den Henseende, og at dens Tilsynsmænd ere berettigede til at sætte sig i Besiddelse af den Kundskab, der udtræves ved at være nærværende ved Undervisningen eller ved at forlange Indberetninger an-